

Bruksela, dnia 22.6.2018r.
COM(2018) 488 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Czternaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.

{SWD(2018) 352 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Czternaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia¹ (dalej „rozporządzenie w sprawie zielonej linii”) weszło w życie dnia 1 maja 2004 r. Rozporządzenie to określa, na jakich warunkach przepisy prawa UE stosują się do przepływu osób, towarów i usług przez linię oddzielającą obszary Republiki Cypryjskiej, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd, od tych, na których nie sprawuje on takiej kontroli. Aby zapewnić skuteczność tych przepisów, ich stosowanie rozszerzono również na obszar graniczny między tymi dwoma obszarami oraz na teren wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa („wschodnia strefa suwerenna”)².

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.

W okresie sprawozdawczym Komisja prowadzi konstruktywny dialog dotyczący wdrażania rozporządzenia z odpowiednimi władzami Republiki Cypryjskiej, administracją strefy suwerennej, a także Izbą Handlową Turków Cypryjskich.

1. RUCH OSOBOWY

1.1. Przekraczanie linii na uznanych przejściach granicznych

Przedmiotowe rozporządzenie zapewnia stabilne ramy prawne dla przekraczania zielonej linii (dalej „linia”) przez Cypryjczyków, innych obywateli UE oraz obywateli państw trzecich na uznanych przejściach granicznych. W 2017 r. – w porównaniu z latami poprzednimi – nastąpił wzrost liczby Turków cypryjskich oraz liczby Greków cypryjskich przekraczających linię.

Według danych policji Republiki Cypryjskiej (dalej „CYPOL”) w okresie sprawozdawczym 646 569 Greków cypryjskich (poprzednio: 613 111) oraz 267 467 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio: 244 929) przekroczyło linię, przemieszczając się z obszarów znajdujących się pod kontrolą rządu na tereny północnej części Cypru, a 1 140 682 Turków cypryjskich (poprzednio: 1 138 670) oraz 435 882 pojazdów należących do Turków cypryjskich (poprzednio: 413 208) przekroczyło linię, przemieszczając się z terenów północnej części Cypru na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu³.

¹ Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 685/2013 z dnia 15 lipca 2013 r., Dz.U. L 196 z 19.7.2013, s. 1, zwane „rozporządzeniem w sprawie zielonej linii”.

² Zob. motyw trzeci rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

³ Władze Republiki Cypryjskiej nie prowadzą żadnej ewidencji liczby Greków cypryjskich powracających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu, ani liczby Turków cypryjskich powracających na tereny północnej części Cypru.

Liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię znacznie wzrosła. W okresie sprawozdawczym liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię wyniosła 822 318 (poprzednio 385 426). Uznano, że znaczny wzrost liczby obywateli Unii spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię wynika z ogólnego wzrostu turystyki na wyspie.

Wyżej wspomniane dane zebrane przez CYPOL nie obejmują osób i pojazdów przekraczających linię z terenów północnej części Cypru na przejściach granicznych w Pergamos i Strovilii, które podlegają władzom wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa. W odniesieniu do tych przejść administracja wschodniej strefy suwerennej poinformowała, że 140 913 Greków cypryjskich (poprzednio: 125 457) oraz 59 852 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio: 49 694) przeszło na teren północnej części Cypru. Jednocześnie w drugą stronę linię przekroczyło 457 314 Turków cypryjskich (poprzednio: 429 807) oraz 272 090 pojazdów należących do Turków cypryjskich (poprzednio: 246 474). Ponadto linię przekroczyło 415 051 (poprzednio: 295 042) obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich.

W 2017 r. liczba pracowników CYPOL pracujących na przejściach granicznych utrzymała się na poziomie 69 osób, jak w 2016 r.

Dane zgromadzone przez turecką wspólnotę cypryjską wskazują na wzrost liczby przekroczeń przez Greków cypryjskich w 2017 r. do 1 066 284 (poprzednio: 980 724) oraz wzrost liczby przekroczeń przez pojazdy Greków cypryjskich do 392 300 (poprzednio: 346 609) z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru. Ponadto dane te wskazują na wzrost liczby przekroczeń linii przez Turków cypryjskich do 1 796 353 (poprzednio: 1 762 498) oraz przez pojazdy Turków cypryjskich do 782 656 (poprzednio: 728 049) w przeciwnym kierunku. Z przedstawionych statystyk wynika, że z obszarów kontrolowanych przez rząd na tereny północnej części Cypru linię przekroczyło 1 546 475 obywateli Unii spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich (poprzednio: 1 253 446).

W 2017 r. nie odnotowano incydentów dotyczących przekroczeń linii. Władze Republiki Cypryjskiej nadal nie zezwalają jednak autobusom należącym do Turków cypryjskich, przewożącym obywateli UE na przejechanie na obszary kontrolowane przez rząd.

Kontynuowano prace nad budową infrastruktury umożliwiającej otwarcie dwóch nowych przejść granicznych w Lefka–Apliki i Deryneia.

Siły Pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych na Cyprze w dalszym ciągu ułatwiały stosowanie praktyk kultu religijnego przez obie społeczności⁴. Siły te z niepokojem odnotowały jednak spadek liczby wniosków o ułatwienie uroczystości religijnych na terenie północnej części Cypru oraz spadek liczby zatwierdzeń takich uroczystości w porównaniu z tym samym okresem w 2016 r.

⁴ Sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie UNFICYP [S/2018/25] z dnia 9 stycznia 2018 r., pkt s. 24–25.

1.2. Migracja nieuregulowana przez zieloną linię i azyl

Dane CYPOL za 2017 r. wskazują na wzrost liczby migrantów, którzy w sposób nieuregulowany przekroczyli linię z północnej części Cypru na obszary kontrolowane przez rząd. W 2017 r. w ten sposób linię przekroczyło 1 686 migrantów o nieuregulowanym statusie, przy czym w 2016 r. liczba ta wynosiła 1 499, a w 2015 r. – 1 290. Najwięcej migrantów o nieuregulowanym statusie zatrzymanych po przekroczeniu linii pochodziło z Syrii (753), Pakistanu (119), Somalii (111), Kamerunu (98) i Turcji (74). Spośród 1 686 wykrytych migrantów o nieuregulowanym statusie 90 % (1 519) złożyło wnioski o objęcie ochroną międzynarodową w Republice Cypryjskiej. Najliczniejszą grupę wśród tych wnioskodawców stanowili Syryjczycy (744).

Migranci o nieuregulowanym statusie są zazwyczaj zatrzymywani podczas kontroli prowadzonych wzdłuż linii lub na lotniskach, podczas próby opuszczenia Cypru. W niektórych przypadkach migranci o nieuregulowanym statusie zgłaszają się na posterunkach policji, aby złożyć wniosek o objęcie ochroną międzynarodową.

CYPOL zdołał zidentyfikować osoby, które przedostały się na obszary kontrolowane przez rząd przekraczając linię w sposób nieuregulowany, opierając się na tych samych kryteriach, co w poprzednich latach, wykorzystując głównie informacje zawarte w ich dokumentach podróży i oświadczeniach samych migrantów. Zgodnie ze wspomnianą analizą niemal wszyscy migranci zatrzymani na obszarach kontrolowanych przez rząd po przekroczeniu linii w sposób nieuregulowany przybyli wcześniej do północnej części Cypru z Turcji.

Komisja została ponownie zapewniona przez turecką wspólnotę cypryjską, że w północnej części Cypru podejmowane są starania, aby zapobiegać migracji nieuregulowanej. W 2017 r. odmówiono wjazdu do północnej części Cypru 2 858 osobom⁵, a 645 osób⁶ zatrzymanych w północnej części Cypru wydalono na terytorium Turcji, która była ostatnim państwem ich pobytu przed przybyciem na wyspę.

Przedstawiciele obu społeczności spotykają się regularnie w ramach komitetu technicznego ds. przestępstw i spraw karnych działającego pod egidą ONZ. Jako rozszerzenie działalności wspomnianego komitetu obie społeczności nadal stosowały tzw. obszar wspólnej komunikacji („Joint Communications Room”), który stanowi forum wymiany informacji w sprawach karnych.

W ocenie CYPOL współpraca z innymi właściwymi jednostkami rządowymi Republiki Cypryjskiej oraz administracją wschodniej strefy suwerennej przebiega bardzo dobrze.

Wschodnia strefa suwerenna

Ogólnie rzecz biorąc, nastąpił nieznaczny spadek migracji nieuregulowanej z północnej części Cypru przez wschodnią strefę suwerenną. W 2017 r. zatrzymano 2 migrantów

⁵ Obywatele Turcji: 421, Syrii: 348, Turkmenistanu: 279, Iranu: 119, Iraku: 152.

⁶ Obywatele Turcji: 261, Syrii: 118, Turkmenistanu: 18, Republiki Mołdawii: 11, Nigerii: 38.

o nieuregulowanym statusie, którzy przekroczyli linię niezgodnie z prawem⁷. Zgody na przekroczenie linii nie otrzymały 1 263 osoby, przy czym znaczną część tej grupy stanowili obywatele Turcji (379). Ponadto władze wschodniej strefy suwerennej nie udzieliły zgody na przekroczenie zielonej linii przez cudzoziemców pochodzących ze Stanów Zjednoczonych, z Ukrainy, Rosji, Iranu i Gruzji⁸, którzy przybyli przez północną część Cypru. Osoby te zostały skierowane na przejście graniczne w Agios Dhometios celem poddania ich kontroli wynikających z wymogów dotyczących wjazdu na teren Republiki Cypryjskiej.

Funkcjonariusze strefy suwerennej podtrzymywali opinię, że ich współpraca z Republiką Cypryjską przebiega doskonale.

Aby zapobiegać migracji nieuregulowanej w oddaleniu od przejść granicznych, policja strefy suwerennej prowadzi patrole w oparciu o ocenę ryzyka i dane wywiadowcze. Oprócz nich tereny patrolowane są przez Wydział Celny strefy suwerennej oraz wojsko.

Cztery niedozwolone przejścia graniczne znajdujące się w wiosce Pergamos lub w jej pobliżu, z których korzystają lokalni mieszkańcy i rolnicy, są szczególnie trudne do kontrolowania. Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach, te niedozwolone przejścia graniczne wciąż budzą zaniepokojenie, a zatem należy znaleźć właściwe rozwiązanie tej kwestii zgodnie z art. 5 ust. 2 Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z 2003 r.⁹ Przedstawiciele strefy suwerennej poinformowali, że w razie potrzeby możliwe jest szybkie rozmieszczenie pracowników w okolicy tych niedozwolonych przejść granicznych.

2. PRZEPIYW TOWARÓW

2.1. Wartość wymiany handlowej

Na podstawie art. 4 rozporządzenia w sprawie zielonej linii towary mogą być wprowadzane na obszary kontrolowane przez rząd z obszarów niekontrolowanych przez rząd, pod warunkiem że towary te spełniają kryteria określone w art. 4¹⁰ i towarzyszą im dokumenty wystawione przez Izbę Handlową Turków Cypryjskich. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004¹¹ Izba Handlowa Turków Cypryjskich oraz władze Republiki Cypryjskiej co miesiąc przekazywały Komisji dane dotyczące rodzaju, ilości oraz wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące. Obie strony donosiły w swoich sprawozdaniach o towarach wwożonych na obszary kontrolowane przez rząd przez przejścia graniczne *Pergamos* i *Strovilia*, znajdujące się pod zwierzchnictwem administracji strefy suwerennej.

⁷ Tych dwóch migrantów o nieuregulowanym statusie zatrzymanych we wschodniej strefie suwerennej zostało przekazanych władzom Republiki Cypryjskiej i uwzględnionych w łącznej liczbie osób, które nielegalnie przekroczyły linię i które wymieniono według obywatelstwa w tabeli VII w SWD(2018) [aktualizacja].

⁸ Obywatele Stanów Zjednoczonych: 104, Ukrainy: 90, Rosji: 55, Iranu: 31, Gruzji: 28.

⁹ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 940.

¹⁰ Art. 4 ust. 1 stanowi, że towary muszą być w całości uzyskane na obszarach, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli, lub zostały poddane ostatniej, istotnej, ekonomicznie uzasadnionej obróbce lub przetworzeniu w wyposażonym tym celu w zakładzie na obszarach, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli.

¹¹ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1480/2004 z dnia 10 sierpnia 2004 r., Dz.U. L 272 z 20.8.2004, s. 3.

Według Izby Handlowej Turków Cypryjskich łączna wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wyniosła 5 697 695 EUR (poprzednio: 5 017 714 EUR). Liczby te wskazują na wzrost o 13,55 % łącznej wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, w porównaniu z 2016 r.

Według sprawozdań przedstawionych przez Republikę Cypryjską łączna wartość wymiany handlowej obejmującej towary, które przekroczyły linię i dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wzrosła, o 9,5 %, do kwoty 4 790 964 EUR (poprzednio: 4 374 968,06 EUR). Wzrost ten w głównej mierze dotyczył materiałów budowlanych. Ogólny wzrost przypisano trwającemu ożywieniu gospodarczemu.

Chociaż handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru nie jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, to według danych liczbowych Cypryjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej jego wartość zmalała nieznacznie o ok. 0,8 %, z 1 354 947 EUR w 2016 r. do 1 343 524 EUR w 2017 r. Handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru stanowi 28,04 % wymiany handlowej odbywającej się w przeciwnym kierunku (w 2016 r. odsetek ten wynosił 30,97 %).

Turecka wspólnota cypryjska nadal stosowała system handlu, który zasadniczo stanowi lustrzane odbicie ograniczeń przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii. Jako główny powód takiej sytuacji przedstawiciele tureckiej wspólnoty cypryjskiej podają ochronę lokalnych przedsiębiorstw. System ten nie zawsze jest jednak konsekwentnie stosowany.

2.2. Rodzaje towarów

W 2017 r. najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie materiały budowlane, świeże ryby, odpady lub złom oraz ziemniaki¹².

Wprowadzono nowe produkty, takie jak: wyka, drukowane katalogi, gotowe materiały włókiennicze na tenty oraz oliwki. Cały handel przez linię stanowił wymianę w obrębie wyspy.

2.3. Nieprawidłowości

W okresie sprawozdawczym Republika Cypryjska zwróciła uwagę Komisji na jeden szczególnie przypadkowy przypadek nieprawidłowości dotyczący ładunku pomidorów, których próbki zostały zbadane przez główne laboratorium państwowe, w wyniku czego potwierdzono, że dopuszczalny poziom zawartości pirymifosu metylowego został przekroczony. Komisja poinformowała o tym Izbą Handlową Turków Cypryjskich, która niezwłocznie zażądała, aby producent zastosował wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia pełnej zgodności z wymogami wspólnotowego dorobku prawnego, a także przypomniała o tych wymogach wszystkim przedsiębiorcom zajmującym się handlem warzywami i owocami.

¹² SWD(2018), tabela IV.

2.4. Przeszkody i utrudnienia w przepływie towarów

Bariery w handlu ponad linią nadal istnieją, co – zdaniem Komisji i podmiotów gospodarczych należących do Turków cypryjskich – jest przyczyną niskiego poziomu wymiany handlowej.

Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach¹³, nadal nie rozwiązano kwestii pojazdów użytkowych Turków cypryjskich przejeżdżających na obszary kontrolowane przez rząd i jak dotąd żadne pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich nie mogą przekraczać linii, chyba że posiadają oni dokumenty w pełni zgodne ze wspólnotowym dorobkiem prawnym, wydane przez Republikę Cypryjską. Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały Komisję, że wprowadziły przepisy ułatwiające procedurę uzyskiwania świadectw zdatności do ruchu drogowego i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich. Komisja jest przekonana, że rozwiązanie tego problemu znacznie przyczyniłoby się do podniesienia poziomu wymiany handlowej, gdyż ułatwiłoby przewóz towarów. Wzmocniłoby też kontakty między cypryjskimi podmiotami gospodarczymi, znacząco przyczyniając się do wzrostu wzajemnego zaufania między obiema wspólnotami. W związku z powyższym Komisja przygotowała koncepcję projektu dotyczącego bezpieczeństwa transportu.

Jak przedstawiano w sprawozdaniach z poprzednich lat, władze Republiki Cypryjskiej nadal nie pozwalają na przewożenie przetworzonych produktów spożywczych ze względu na obawy służby ds. zdrowia dotyczące procesów produkcyjnych stosowanych w północnej części Cypru. Podobnie jak w poprzednich sprawozdaniach Komisja nadal deklaruje, że na mocy rozporządzenia w sprawie zielonej linii nie ma podstaw do kontroli przedsiębiorstw położonych w północnej części Cypru w celu stwierdzenia, czy proces produkcji przebiega zgodnie z przepisami unijnymi¹⁴.

Władze Republiki Cypryjskiej mogą pobierać próbki produktów do dalszej analizy w ramach stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, ale nie mogą blokować całego przewozu przetworzonych produktów spożywczych. W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły w tej kwestii żadne zmiany.

W okresie sprawozdawczym władze Republiki Cypryjskiej nadal stosowały względem handlu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością takie same wymogi jak w przypadku żywności przetworzonej. Komisja nadal analizuje tę kwestię.

Podobnie jak w poprzednich latach Turcy cypryjscy zajmujący się handlem nadal zgłaszali trudności z zaopatrywaniem sklepów w swoje produkty i reklamowaniem tych produktów oraz usług na obszarach kontrolowanych przez rząd, co utrudnia wymianę handlową. Przedsiębiorcy nadal informują o niechęci Greków cypryjskich do zakupu produktów Turków

¹³ Zob. np. dziewiąte, dziesiąte, jedenaste, dwunaste i trzynaste roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

¹⁴ Dziesiąte roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

cypryjskich. Stwierdzono ponadto, że przedsiębiorcy z obu społeczności, którzy chcą rozpocząć współpracę ze wspólnotą po drugiej stronie linii, napotykać wiele problemów administracyjnych. Podmioty gospodarcze z obu stron muszą mieć swobodę nawiązywania stosunków handlowych, zależnie od wymogów biznesowych.

2.5. Przemysł towarów

Przemysł towarów w dalszym ciągu jest rozpowszechniony, co świadczy o trudności, jaką sprawia kontrola nielegalnego przekraczania linii.

W 2017 r. Republika Cypryjska dokonała zajęcia towarów w 1 334 przypadkach (poprzednio: 1 852). W 2017 r. nastąpił spadek liczby papierosów oraz wzrost ilości tytoniu przeznaczanego do samodzielnego skręcania papierosów skonfiskowanych przez Republikę Cypryjską: 203 290 papierosów i 440 259 g tytoniu przeznaczanego do samodzielnego skręcania (poprzednio: odpowiednio 257 785 papierosów i 374 133 g tytoniu). Odnotowano, że w większości przypadków przemysł dotyczył małych ilości. Przemysł stanowi efekt różnic w cenach oraz wyższego podatku od wyrobów tytoniowych na obszarach kontrolowanych przez rząd. Odnotowano wzrost w zakresie przemysłu alkoholu i produktów rolnych. Inne skonfiskowane towary to towary naruszające prawa własności intelektualnej, pestycydy, a także produkty pochodzenia zwierzęcego i produkty mleczne. W sądzie rejonowym wszczęto jedno postępowanie dotyczące przemysłu. Zazwyczaj w przypadkach przemysłu niewielkich ilości papierosów nakładane są kary administracyjne, a papierosy podlegają konfiskacie.

W 2017 r. wzrosła liczba przypadków zajęcia przemycanych towarów na obszarze wschodniej strefy suwerennej – towary zajęto w 432 przypadkach w porównaniu z 277 przypadkami w 2016 r. Podobnie jak w 2016 r. najczęściej konfiskowano papierosy i tytoń przeznaczony do samodzielnego skręcania.

Jeśli chodzi o tradycyjne dostawy dla społeczności Turków cypryjskich z wioski Pyla, usytuowanej w strefie buforowej (art. 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie zielonej linii), administracja wschodniej strefy suwerennej kontrolowała i rejestrowała ilość przekazywanych materiałów budowlanych, ryb, papierosów itp.

2.6. Ułatwienie wymiany handlowej

Komisja nadal dążyła do znalezienia sposobów na wzmożenie wymiany handlowej przez linię.

W lipcu 2015 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia w sprawie zielonej linii. Celem tego wniosku jest ustanowienie sposobu stosowania mechanizmu kontroli towarów objętych nazwą zarejestrowaną na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 na obszarach Republiki Cypryjskiej, nad którymi rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli¹⁵. Pod koniec okresu sprawozdawczego wniosek ten był nadal rozpatrywany. Wniosek opiera się na porozumieniu w sprawie tymczasowego rozwiązania dotyczącego sera halloumi/hellim, które ma zostać wdrożone w oczekiwaniu na ponowne zjednoczenie Cypru, osiągniętego pod kierownictwem przewodniczącego Jeana-Claude’a Junckera podczas jego wizyty na Cyprze w dniu 16 lipca 2015 r.¹⁶.

Izba Handlowa Turków Cypryjskich w dalszym ciągu wyrażała ogólne zainteresowanie zniesieniem zakazu handlu wszystkimi żywymi zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego w zakresie, w jakim towary te są zgodne z unijnymi przepisami i uregulowaniami. Komisja nadal rozpatruje wniosek o zezwolenie na handel rybami utrzymywanymi w gospodarstwie rybackim. Republika Cypryjska wielokrotnie wyrażała wolę przeanalizowania możliwości rozszerzenia wykazu towarów dopuszczonych do przewozu na obszary kontrolowane przez rząd.

Komisja zachęca podmioty gospodarcze do korzystania z możliwości rynkowych i z zadowoleniem przyjmuje nasilone starania podejmowane przez Cypryjską Izbę Handlowo-Przemysłową i Izbę Handlową Turków Cypryjskich.

2.7. Towary unijne wwożone ponownie na obszary znajdujące się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte taką kontrolą.

Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że 3 899 towarów zostały wycofane na obszary kontrolowane przez rząd po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte kontrolą. Jak wspomniano, taki przewóz odbywa się płynnie i w większości przypadków towary przewożone są przez przejścia graniczne w Kato Pyrgos-Karavostasi i Astromeritis-Zhodia, w obu kierunkach.

3. WNIOSKI

Jak stwierdzono w poprzednich sprawozdaniach, wyniki kontroli linii na uznanych przejściach granicznych przeprowadzonej przez władze Republiki Cypryjskiej oraz strefy suwerennej były zadowalające. Liczba osób przekraczających linię w sposób nieuregulowany wzrosła i należy uważnie monitorować sytuację. Komisja wzywa administrację strefy suwerennej do zaangażowania niezbędnych zasobów ludzkich w celu zajęcia się kwestią „niedozwolonych przejść granicznych”. Komisja w dalszym ciągu jest zdania, że stabilność,

¹⁵ COM/2015/0380 final – 2015/0165 (NLE).

¹⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

przewidywalność i pewność prawa dotyczące wymogów na przejściach granicznych oraz swobodny przepływ obywateli UE mają kluczowe znaczenie.

W 2017 r. wartość wymiany handlowej przekraczającej linię wzrosła o 9,5 % – z 4 374 968 EUR do 4 790 964 EUR, a wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wzrosła o 13,55 % – z 5 017 714 EUR do 5 697 695 EUR. Najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie materiały budowlane, świeże ryby, odpady lub złom oraz ziemniaki. Do łącznego wzrostu przyczynił się w największej mierze handel materiałami budowlanymi.

Cypryjska Izba Handlowo-Przemysłowa oraz Izba Handlowa Turków Cypryjskich kontynuowały ścisłą współpracę mając na uwadze korzyści gospodarcze dla obu społeczności.

W okresie sprawozdawczym nadal istniały pewne przeszkody w wymianie handlowej. Republika Cypryjska nadal nie zezwalała, by pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich lub przetworzone produkty spożywcze przekraczały linię. W 2017 r. sytuacja ta nie zmieniła się.

Podsumowując, mimo że rozporządzenie w sprawie zielonej linii w dalszym ciągu zapewnia funkcjonalną podstawę umożliwiającą przemieszczanie się osób i przepływ towarów na obszary Republiki Cypryjskiej znajdujące się pod kontrolą rządu oraz w przeciwnym kierunku, Komisja jest jednak nadal zaniepokojona faktem, że wymiana handlowa jest, ogólnie rzecz biorąc, na tak niskim poziomie. Komisja jest zdania, że wyeliminowanie barier w handlu wymienionych w niniejszym sprawozdaniu znacznie przyczyniłoby się do zwiększenia handlu na obszarach wzdłuż zielonej linii. Komisja ma nadzieję, że działania dwóch izb na rzecz zintensyfikowania kontaktów między tymi dwoma środowiskami biznesowymi doprowadzą do zacieśnienia powiązań gospodarczych.

W tym kontekście Komisja nadal liczy na współpracę między Republiką Cypryjską a strefą suwerenną w celu skutecznego wprowadzenia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004. Komisja będzie w dalszym ciągu nadzorowała wykonanie przepisów przedmiotowego rozporządzenia.